

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Egyes szám 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadóhivataltól
(Grünbaum Márk könyvnyomdája) intézendők.

Szerkeszti: A muraszombati gazd. fiók-egylet.

Kiadó laptulajdonos: **Grünbaum Márk.**
A szerkesztésért felelős: **HORVÁTH GYÖRGY.**

Kéziratok, levelek a egyéb szerkesztésügyi közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Hirdetési díj: 1 hankhos petitor egykori hirdetésnél 10 kr többazori hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegjű 30 kr.
Nyitlittér petitora 25 kr.

Községi ügyeink.

I.

A mult számunkban közölt felebebezésen kívül a képviselő-testületnek a sétatér vásártérre degradálása tárgyában hozott határozata ellen a következő felebebezés adatott be:

Alig pár napja volt alkalmunk a muraszombati községi gyalogjárdák rendezése alkalmából hozott határozat elleni felebebezésünkben reámutatni arra a visszaállapotra, melyet a muraszombati községi képviselő-testület minden tétéles törvényt ignoráló határozataival a községi közigazgatás terén létrehozott, s ma mar egy még vakmerőbb merényletet kell megtámadnunk, amidőn t. i. a közjó érdekében felebebezással élünk a muraszombati képviselő-testület 1894. augusztus 30-án tartott ülésében hozott azon határozat ellen, melyben ez Nagyságodnak 20900/894. szám alatt kiadott rendeletével szemben a végrehajtást határozottan megtagadja.

Meltóztatott ugyanis folyó évi 20900. szám alatt elrendelni, hogy a muraszombati községi belterületén elterülő sétatér a jövő évi május 1-ig rendeltetésének átadásáig s hogy ugyanazon időig a muraszombati országos vásár tartására jogosított urbéresek e helyett a zsbivásár helyiségeül alkalmas térségről gondoskodjanak; — ezzel szemben a nehezelt határozat kimondja, hogy a zsbivásártérre alkalmas egyéb helyiség a községben nincsen, hogy a rendeltetésének visszaadatni rendelt sétatérnek felerjesztet rendszeres vásártérnek kihasítani jogát s ekként a vármegyének felebebezással meg nem táma-

dott rendelkezését egyszerűen a sutba dobja. — E határozatot olvasva, igazán nehéz megállapodásra jutni a felett, valjon az egyéni kárhóztassu-e, aki diplomájának tekintélyét vette a mérlegbe, oda viszi a törvény terén járvalan testületet, hogy magát nevétségessé tegye, vagy elintéjük a testületet, mely magát egy minden etikai alapot nélkülözö üzér számítás eszközeül felhasználni enged.

Hogy azonban a fentiekben vázolt felindulásunk oka tisztán álljon Nagyságod előtt, ki kell terjeszkednünk arra, hogy keletkezett tulajdonképen az a sétatér, az a községünk egyetlen üdülő helye, a melyet most hivatlan elemek Csáky szalmájaként kívánunk kótyavetyélni!

Másfél évtizeddel előbb abban az időben, midőn az ugynevezett jövevények kezdetékk Muraszombatban a kulturális haladásnak csak elvétve jelentkező hatvány csiráit életre segíteni, Muraszombat főutcáján a Szápáry-féle kert és a fút között egy közel 1400 ölnyi területnek mocsár állott, a melyben időnkint szárcsák és egyéb vízmadarak is tanýát vehettek. — A képviselő-testületnek ugynevezett jövevény-elemet bántotta e cholera-fészkek, és időről-időre sürgette annak betömését és feltöltését, és ezen ádvós törekvéseben segítségére jött gróf Szápáry Géza ó nagyméltósága, akinek széperzetét szintén bántvány az ázsiai állapot, megajánlotta annak gesztenye-fakkal leendő beültetését s így történt, hogy a mocsár helyén ó nagyméltósága és a község összesített erejével ma már 70—80 darab 8—10 éves gesztenyefa szolgáltató hívós árnyékát. — Alig rakta meg azonban fészket a közönytelen consolidálásra irányuló gondosságg, jött a hivatlan kakuk-család, a mindenütt jogta-

lan tért foglalni kívánó urbéresek képében s elfoglalta azt vásártérül s uszurponálta azt mindaddig, míg az ellen Nagyságod előtt panaszz tétetvén, a már hivatkozott határozat létrejött. — Semmiféle jogcíme nincs tehát Hozzá, a melyre támaszkodhatnék, csak az önzés, a mely született ellenségévé teszi minden oly mozgalomnak, a melyet végeredményben perzentekben felszámítani nem lehet. — Amint elfoglalták évtizedekkel előbb a község tulajdonát képező jezdői földkeket s ennek jövedelmeit évről-évre magán tulajdonul felosztották és elharcolták, míg nem a jövevényeknek sikerült a megyei hatóság segítségével veto-t mondani s a megfelelő évi jövedelmeket a község javára biztosítani, ép úgy bántak ezzel is, felhasználva minden alkalmat, hogy egyéni gyarapolásukat a közjóval szemben érvényesítsék. — Nincs tehát joga a képviselő-testületnek a sétatér tekintetében határozni s azt a magán-jogosultságot képező vásártartás czéljaira kijelölni, — először mert az urbéreseknek elhez semmi szerzési czime nincsen, s mert másodsor a képviselő-testület elenyésző parány ahhoz, hogy a megyei hatóság jogerejű határozatának végrehajtását megakadályozza. — Annál kevésőbb, mert valótlan a nehezelt határozat azon kiindulási pontja, hogy zsbivásártérre alkalmas helyet a város belterületén a sétatérén kívül nem találhatni; ott van a Berke és Hartner-házak között elterülő térség, ott van az állami iskola előtt, fel az adóhivatalig elhuzódó térség s a mennyiben ezek elegendők nem volnának, gondoskodjanak más helyről azok, akik a vásártartás jövedelmét zsebre rakják és ne toladkodjanak oly területre, a melynek rendeltetése a községkiszolgálására irányul.

GYMNASIUM

Gáspárits Márk emlékezete.

A Perlakon felállított és 1891. évi szept. 8-án leplezött Gáspárits-emlék ünnepélyi alkalmából.

— M — z — ú —

Ha az, ki a test és lélek nyugalmát, erejét, lelkét és mindenét a hazának szentelte; ki a haza boldogságáért küzdött szóval, tettel és fegyverrel; ki bármely pillanatban kész volt hazajárni a hazának halál szavánál, és meghozta áldozatát a hazáért; úgy Gáspárits Márk, a hazának sokáig elfeledt martíria tisztezeresen adózott mindenből; mert nemcsak a test és lélek nyugalmát, boldogságát és mindenét mivel e földön birt vagy bírhatott volna, hanem Isten legdrágább hazományát, életét is áldozatul nyujta a hazáért.

Gáspárits, a barát, hazafi volt, olyan hazafi, ki megérdemli, hogy az utódok halhatatlanná tegyék nevét abban a hazában, melyhez való szeretet véreltel pecételezte meg.

Más világ, más idők voltak akkor.

Hogy a magyar nemzet sok százados fényes napja lelkonyodott, a sovgaság átkos sötétségében egymás után halak alá a magyarok fényes csillogi. Helyen e fog volt Gáspárits is; kisebb ugyan a magyarság fényes ábrán a körben, mely ó neki jött.

Bar napok a, a felvirradó arca és fényes arca, áldó kezével, boldogságos arcazt fia hajlékba, de gyakran az emlékezet gyász fellego vonul el fölöttünk.

Ragyogjon az a nap még sokáig fényesen, hadd tünjenek tova ama bántó érzelmek és hadd áldja a magyar a legizább királyt.

1893. március 31-én Csáktornyan, az ugynevezett „Vasület” társaság körében pendült meg az az eszme, hogy Gáspárits Márknak, Muraköz vértanújának dráva-gyuhazi szülőházát emléktáblával jelöljék meg. Az eszme megpendültí azon év június 7-én gyűlést tartván, bizottságga alakultak és adakozásra szólított fel Muraköz közönségét, miben szintén maguk járva legelőli.

Az eszme élénk visszhangra kelt és gyorsan bejárta egész Muraközt. Sőt az első felhívásra nagyobb összeg gyűlt egybe, mint a mennyib az került volna. Uj eszme veteltett tehát fel, hogy ne csak emléktáblát készítsenek, de emlékoszlappal jelöljék ana helyet is, hol a vértanú hazája érdekében először fellépett.

Ene hely a perlaki templom előtt levő tér volt. Folytaták tehát a gyűjtést az időközben Perlakon alakult szobor-bizottsággal és a szükséges összeg a meghatározott időre összegyűlt.

Az emlékoszlop ru-kitterai marmányból kézzel 3 méter magas, galuskán. Homlokzatán bibiér és cseresznye közt keresztbe fektetve a vértanú szám-bülsz keresztje és kardja van kifejezve; alul pedig a következő felirat van négy oldalra elosztva:

„Gáspárits Márk szent Ferencz-rendi szerzetesnek. 1810—1853. — A magyar szabadság muraközi vértanújának. — Muraköz közönsége. — Éljen ... és élni fog a haza!

Az emlékoszlopot Torsztyenák Bódog, perlaki származású, nagy-kantasi szobrász készítette. Ünnepélyes leleplezés folyó évi szeptember 8-án tartott meg.

Dráva-Egyházi szülőházát az ugynevezett „Gáspárits hazát” emléktáblával jelölték meg. Az emléktáblára a következő sorok vésették:

„Itt Született Gáspárits Márk Kilit szent Ferencz-rendi szerzetes. A magyar szabadsáért vértanú halált szenvedett Pozsonyban 1853. szeptember 2-án.”

Gáspárits Márk élettrajzát a következőkben adjuk: Gáspárits Márk, szerzetes névén Kilit, szül. Dráva-Egyházon, Muraközben. 1810. április 7-én, horvat ajku-zulóktól. Atyja: Sebostyén és anyja Szepák Ilona.

Az ifju szivében a vallásosság gyöngyét már korán csapogtatták be. Kicsi korában otthon, később nagyobb korában Nagy-Kanizsán, hol a gymnasium első osztályait végezte, az édes anyja által megkezdett vallásos uton haladt tovább. Tanulmányainak egy részét is befejezve, hazaműt szüleikhez és részünt otthon, részünt a megyei sötédekköz azok dolgában. Egy nap kukoriczát tört a fü s este hóg hazamut, a vallai fajták Egygöt gondolt és masnap öz-szedésen könyvet, vizsgamut Kanizsára. Itt kivénen bizonyítványát. Vaszprámbe ment s 1827. október 23-án a boldogadog szárdi nevezett szent Ferencz-rendi szerzetbe lépett.

A legtöbb ifju nva ilyenkor elenyészik a zárdá csendes magányában. Gáspárits nem. O a fáradságot már megszokva, sokszor éjt napot egy-

Mindezeknél fogva teljes tisztelettel kérjük Nagyságodat, hogy a nevezett határozatot megsemmisítve, a képviselő-testületet a sétátor bekerítettetésére s a muraszombati fűszolgabírói hivatalát a sétátor vásártérrel felhasználásának karhatalommal leendő megakadályozására utasítani méltóztassék.

(Következnek az aláírások.)

A tanév elején.

A megnyílt tanévvel folytatja a tanuló ifjúság megkezdett pályájának útját. A már jó sikerrel befejezett tanév egy lépés előre a tanuló pályán.

A szülők reményének megvalósulása vagy megsemmisülése, gyermekeik szorgalmától és tehetségétől függ. Mily kecsesgató reményekkel küldi a szülő gyermekét a tudományok csarnokába, hogy belőle tudományos embert képeztesse. A szellemi tőke, melyet tudományosan képzett embereinkben bírnak, édes hazánk előbbrehaladásának biztosítékát képezi.

Azt mondják, hogy felvilágosult korban élünk. Igaz, de ez egy kissé túlzott; hogy ne említsek egyebet csak a családi nevelést, erre bizony el lehet mondani, hogy csak a „pitomalik” korban botorkálunk. Fájdalom megvallanom, de úgy van, hogy városunkban a családi nevelés annyira el van hanyagolva, hogy arra népként, — kevés kivétellel, — igen csekély vagy éppen semmi gondot nem fordít.

Nagyon sok szülő van, kik gyermekeik nevelését csak a véletlenre bízzák, nem gondolván meg azt, hogy ezzel legszentebb kötelességüket mulasztják el, sokan pedig mindent az iskolától várnak. Igaz, hogy az iskolának egyszersmind nevelőintézetnek is kell lenni, de az csak kevés esetben tehet annyit, amennyit egy jó család tehet. Nem követelhetjük ugyan a szülőktől a neveléstannak tanulmányozását, de viszont meg némi nevelői képességet sem tagadhatunk meg. Nem mondom, hogy a neveléstani elméletekkel teljesen ismeretlen szülők jóvalól embereket ne neveltek volna. Bizonyos azonban, hogy ők sem jártak el minden

terv nélkül, hanem önéveltetésük, a szülői házból kapott ismereteik és felsőbb isteni segély által vezéreltetettek nevelői cselekvéseikben.

Sokan talán azt mondhatnák, hogy tudnak ők már rossz gyermeket, kik rendszeres elvek szerint voltak nevelve, ez azonban egy értelmes embert sem fog meggyőzni abban, hogy ily fontos ügyben mindent a véletlenre kell bízni. Sokan viszont mind a szülői háznál mind a tanodában a reájük gyakorlott leggyakorlabb nevelői hatás ellenére is derék férfiakká lettek, de ezek ismét kivételek voltak s hogy őket az isteni Gondviselés különös utakon vezette, melyet a dolgok rendes folyamán kívül kell keresnünk.

Rövid de megfigyelt tapasztalatomból állíthatom, hogy az iskolába fölvetett gyermekek, kevés kivétellel, a családtól megkívánható legprimitívebb ismeretekkel sem bírnak.

De eltekintve ezektől legalább a kisdetek erkölcsi nevelését meg ne romantánák, a midőn testét a butító itallal a pancsolt spiritus pálinkával vélik erősíteni, másrészt ugyanakkor nem általánosan előtűnik holmi trágár, nemtelen dolgokról beszélgetni, mely tetteikkel azoknak testét, lelkét megrontják.

És még az ilyen szülő azt kívánja, hogy gyermeke együtt haladjon az iskolában az ő józan társaival. Igen, józan társaival, mert valóban el lehet mondani, hogy az ilyen pálinkás gyermekek mindazon megkeresztül, amelyen egy sokat ivott ember keresztül szokott menni.

Méltán nagyon siralmas állapot ez kedves szülők. Nem tudjátok, mily nagy bünt követtek el Isten, önmagatok és gyermekeitek ellen, a miről majd egykor számolnotok kell.

Szóljaljanak szavain a jobb jövőendő reményében ez iskola-év elején intő-például.

T. V.

Fényes ünnepség.

Szomszédságunkban, Bolhatinczon Száz Mária születése ünnepén fényes és e vidéken tán e századokon keresztül páratlan ünnepélyt nyert ma

a Ferenciek templomába „Gáspáris barát” szónoklatot hallani s a ki hallotta, megnyugodott szerencsétlen sorsában. Ujra vigaszt, bátorságot nyert és a jövő boldogabb reménye megderzette erejét.

A vész múltával ismét visszament Szt. Antalra a Csallóközbe. Itt egyszerűbb és nyugodtabb életű lévén, egyházi beszédét idézte és a midőn 1839-ben ismét Pestre küldték, aztóknak egy kitélet sajtó alá bocsátotta.)

Nagy gondal, és időtöltéssel és szorgalommal összeállított emle műnének folytatása azonban nem lett. Másnemű sajtóirodalmi dolgozatai azonban többször jelentek meg az akkor letező lapokban, sőt egynek, az Orosz József által szerkesztett „Hírnök”-nek állandó munkatársa volt.

1840-ben Szókes-Fehérvárra helyezték át, hol az 1843-ik év végéig maradt. Itt léte alkalmával a híveknek oly nagy bannalát és szeretetét vívta ki, hogy mindenki csak „szent barátának” nevezte.

A már szétbontott körben ismert Gáspáris Fehérvárról 1844-ben Szombathelyre küldették.

Előjáróinak valódi szónokot kellett időnként, mert a szombathelyi előde, Gagy Elek Niczfor, jelles szónok volt. Gáspárisban nem csaldottak. Helyét derekasn magallotta s az előbbi szónok helyét is teljesen betöltötte.

Szombathelyről Nemet-Ujvárra helyezték.

*) Az Ur, Iggaság És Élet, Vagy Is A Magyálót Száid Lelek Szeretetének És Iggaságában, Melyet Több Beszédökben Halgaltatók Ismerettek Gáspáris Kült, Sz. Ferencz Rendi Szerzetes És Litszonok. Pesten, 1839. Bismel József Batálval. (Áldor Jure. Egy elfelelt vértanu)

gasztos, szívet örvendeztető s lélekemelő lefolyást. — Szombathely angyallelkű püspöke Ft. Hidasy Kornel ő mőtösága e rapon áldotta meg azon remek kápolnát és sirboltot, melyet gróf Zichy Ágost v. b. t. tanácsos ő excellentiája az ottani plebánia templom mellé ritka áldozatkészséggel s páratlan műérzékkel 40 000 forintnyi költéssel emelt Istenben boldogult neje szül. gróf Wimpfen Hedvig különben is soha nem múlt emlékének.

A mauzóleum egy egészben, mint részleteiben valódi reneke a késői renaissance stílusnak. Áll két részből. Egy kryptából és egy felső kápolnából, melynek négyszögű alapítménye könyvny kupolában végződik. A templomhoz mintegy oda van helve s vele belsőleg egy szép összhangzó egész képez. A sirbolt rendeltetésének megfelelő egyszersenget csak a fényes fehér és fekete márvány-padozat díszíti. A kápolnába a templomból pompás lepezőzet vezet fel. Egyszerű, de igen hatásos a két ívgefestményű ablak és a kupolának szeleljei Rendkívül szép az oltár. A hatalmas és gyönyörű csiszolt márvány-tömeget kellemesen díszítik a művészi kivitelű bronz-girlandok és hasonló felszerelés. Válagos művészi renek a tabernaculum felett levő bronz Mária-szobor. Az egyik oldalafalon áll annak neve, kinek emléket hirdeti és fényes építészeti remek, a hol szerkesztő márványtáplon olvasható: „Comitissa Hedvigis Zichy.”

A finom keresztény érzésű gróf nemes szándékának megfelelő a vele rokonlelkű püspök s mi, akik szerencsésnek voltunk az ünnepélyben részt vehetni, a legmelyebb meghatótsággal láttuk a két nemes sziv tularadó örömet a közelet e drága napján. Láttuk az egyházból áldó kezét fölemelni s láttuk a katn. Ibur igazi fiú boldólatát az áldó kez előtt; éreztük mindkét szívnék terengő meletét a zord időszak dermesztő fagyadaczára.

Az ünnepély tisztán egyházi volt s ez egészen helyes, mert ugyan mi köze is volna ma a világának a magasztos eszmékhez?

Reggeli 9 órákor fényes segédlettel megáldott a mauzóleum, ezt követte az ünnepélyes sz. mise, miközben hatalmas szavakban szólt a nagy napról a helyi plebánus s végül magyarul költőileg szép formában adott kitéjezt az azon mely halának, melyely odó g, mint hívet viseltetek és viseltetni fognak a nagylelkű patronus iránt.

Delután a vesceure végzetével a püspök ur teljes főpapi díszben átvonult azon újonnan szerzett háza a hóvá a gróf ur magasztos szándékának megkezdésére várátlanul és minden szó nélkül meglepettette az apazakat. — Lelkünk uszott az örömben, amikor láttuk mint vezet az övezgy apa az árva két kis com esse-t a püspök után, mikor láttuk, ahogy ez ártatlan angali kis teremtések imái összeváltak az apa mely főházaival. A püspök ur megáldotta a jó apazák új otthonát s aztán visszavonult a várban lévő lakására, a honnan e hó 9 én visszautazott szekelyhelyre.

Korunkban az emberek sokat szoktak beszélni, de tenni . . . azt ugyan nem igen. Sokan mondják magokat jó katóhikusoknak s még jobb ha a z a f i a k n a k — Sokan várnak e réven elismerést és tiszteletet. Minden beszéd, mely nem nyer cselekedetben megtestesülést: holt. Ime ott a példa arra nézve, hogyan kell öntenni a cselekedni. Nem beszélni semmit, de tenni. Igen, de erre csak olyan fenkölt nemes gondolkozású fő

Ézen áthelyezés valami büntetésből történt, mivel előbbin állomásától képest ez jelentéktelenebb hely volt. A ki azonban ismeri a szerzetes rendek szigorú törvényeit, az nem fog csaldkozni, ha ez egy olyan szabad lelkű, felvilágosodott szabadságszerető férfival történik, mint Gáspáris Márk.

Ézen áthelyeztetése melyen büntötta az önérekes szerzetes lelkét és állomásától 1847-ben, miután a kért szabadságot megkapta, eltavozott, hogy édes anyját, kire a távolból is mindig gondolt, meglátogassa. Ézen idő tájban halt meg az édes atyja is. Vagyott talán látni szülőföldjét és is találkoznai gyermekkori társaival. Az volt talán a célja, hogy még egyszer látva, megérezve mindent, szívebe vessen ennek a földnek minden részét, hogy elvonulva kolo-tora szent magyarába, vigyen magával emléket, melyhez gondolatait haláláig fűzhesse.

De sorsa másképp volt megírva; neki nem a csendes magány, magasztosabb sors jutott.

Itthon más életet, más világot talált a férfi, mint mikor az ifju azt elhagyta.

Az egész hazában elterjedt reform mozgalomnak nagy változás idéztek elő nánéant. A jobbjátság eltűnt: megszűnt nemesség és parasztság lenni. Ur és szegény egy-nyló fi lett a hazánk. A szabadság éltető legközeben a háza gyorsan fejlődésnek indult. De mielőtt az át-élté-jété-ményeit jobban élvezhette volna, az álváló csalószóvós s a kaján irigység által támasztott vihar letörtte az ezer éves, de megfijodott nemzetet.

(Vege következik.)

képes, akinek minden tervé s minden eszelekedete Isten dicsőségére irányul: olyan fő, a mely mely alázatjal meghajol Jézus Krisztus előtt; olyan fő, a melyben elő hit és lángoló szeretet lakik. Ilyen fő gróf Zichy Ágost. — A jövő ezen mondatomat megelégn fogja rövid idő alatt igazolni. Ha sok ilyen fő volna hazánknak, meg reményünk is lehetne egy szebb jövő iránt.

Hírek és különfélek.

— Dr. Mezihradszky Kálmán megyei főorvos a közegészségügyi felülvizsgálása céljából a héten körülbéjén időzött, mely alkalommal megvizsgálván kórházunkat, az ott tapasztalt rend- és tisztaság felett a vezető Czipott Zoltán járóorvos előtt teljes elismeréssel adott kifejezést. — Volt alkalmunk véleményét halani azokról a vízvezető árkokról, a melyek a mult 36-diki számunkban közölt felelkezésben részletesen voltak tárgyalva és megelégedésünkre szolgáltak, hogy ep úgy mint a közölt felelkezés, a vármegye főorvosa hihetetlennek tartotta, hogy egy járási központban ilyen állapotokat az illetékes hatóságok megtérthetnek, sőt hogy vannak obscurus elemek, kik azokat tovább is fenntartani kívánják.

— A muraszombati önk. töltőegylet szeptember 9-én tartotta meg f. évi közgyűlést S. Pánczy Pal gróf ő mellósága előnölkete alatt. — Pórpánczy önk. elterjesztett jelentéséből megdöntük, hogy a töltőegylet 11 gyárlatot és 1 díszgyárlatot tartott s a folyó éven ezidőig 1 tüzészet működött. A működő tagok sorából kilép-ül 3 tag s viszont újonnan belépett szinten 3 s így összesen 45 működő tagja van. A pénztárnok bejelentette, hogy 1893 évi végén az egy-nyelven 1280 frt 09 kr. készpénze van. Kúhár János kilepelt választmányát tag helyett Vratarits Irán egyelőt tag lett megválasztva. Együttal kimondotta a közgyűlés, hogy a fekenedőket ezennel vízvezetvényre (kuttisztogatásra) nem adja ki. — A közgyűlés elnök ő mellósága életével ért véget.

— Tanulmányút. Dr. Laky Kristóf, cs és kir. kamarás törvényszékünknek kuriai bírósággal felruházott előnöke, a hó 12-én Dr. Iszák Gyula és Menyey László törvényszéki bírák és Galba Lajos sárvári járásbíró társaságában Münchenbe utazott, hogy az ott érvényben levő som-más eljárás tüzetes tanulmány tárgyává téve, a jelen év november havában életbejeleltendő új eljárásunk gyakorlati részleteire nézve teljes tájékozást szerezzenek. — A tanulmányút mintegy 10-12 napra terjed.

— Állatköltés Szombathelyen. A vasmegyei gazd. egyesület f. hó 4-én tizenháromezret rendezett Ezen díjazásra elővezetett tulyomon kis-gazdák által 9 bika, 25 tehén és 24 drb uszó. Azonkivül kiállított egy 9 drbból álló csoport. Számszerint vége kevés volt az elővezetett állat, de minőségileg véve a legszigorúbb kritikát is kiállították, főleg az uszók melyeknek bern-simmenthali jellege a már-már állandósított tenyésztásra fényes bizonyítékul szolgált.

— Gyümölcstermelők ügyelmébe. Az országos magyar gazdasági egyesülethez jaban igen sok külföldi cseged fordult ama kérelemmel, hogy közölje velük olyan magyarországi gyümölcstermelők címét, kikől friss gyümölcs s főként borra való feloldozásra alkalmas must és alma, és nagymennyiségben vagyon számára szerkezhető be. — A mennyiben ilyen megkeresések gyakran érkeznek, felkeri O. M. G. E. azon gyümölcstermelőket, kik nagyobb mennyiségű előadó gyümölcs készlettel rendelkeznek, hogy pontos címüket, az eladandó gyümölcs fajtát, a készlet mennyiségét, az eladási ár s feltételeket vele közöljék sziveskedjenek.

— Felhívás az ország kereskedő-éhez, kereskedelmi vállalatokhoz, pénzügyintézetekhez és hiteltől-társaságokhoz! Az 1896-iki szerződés országos kiállítás kereskedelmi, pénz-és hiteltől-társaságok elnökeinek által immár annyira előrelendült, hogy rövid időn a szükséges terület megállapítása s az épületek tervezése fog sorra kerülni. Ez azonban nem lehetősége mindaddig, míg a csoport programjának készültetésével megbízott végrehajtó-bizottság nem ismeri azokat az anyagi eszközöket, melyek a költségek fedezésére tekintetben rendelkezésre állanak. — Felkérjük önökhöz, hogy a kikhez a csoportbizottságnak 1893-december hó 30-án tartott összejeléséből kifolyólag felhívást intéztünk az iránt, hogy a csoport kiállításra a költségeknek fedezésére járuljanak, valamint általán mindazokat, a kik a kereskedelmi, pénz-és hiteltől-társaságok elnökei, kereskedelmi vállalatok, pénzügyintézetek és biztosító-társaságok, szövetkezők hozzájárulását iránti nyilatkozatukat folyó hó szeptember hó végéig az országos országos kiállítás igazgatóságához (Akadémia-utca 3. sz.) beküldöjék, a hóvá

nyugának a felajánlott összegek is beküldendők lesznek. Budapestben, 1894. évi szept. hó 1-én.

Az 1896-iki szerződés országos kiállítás kereskedelmi, pénz-és hiteltől-társaságok elnökei:

Dr. Falk Miksa Lukács Antal
ország képviselő a főrendiház tagja, a magyar föld-
hitelteljes igazgatója.

— Az egyházközségi törvényjavaslatok. A főrendiház közgyűlése és törvénykezései, pénzügyi közgazdasági és közlekedési bizottsága szept. 25-én ülést tart, melyen a tanácsközségi tárgyai az állami anyanyelvekről, az izraelita vallásról, a gyermekek vállalásról és a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatok lesznek.

— Mész-kedvelőknek. Halmsón Kondor Ferencz tanítónál 6 métermasza tiszta pergetett méz eladó.

— Egy nyomorult 73 éves teljesen világtalan özvegy nő jött a napokban a jótékony növegyet tagjainak segítségét könyörögve elhagyott otthonába. — Az állat, a mint értesülünk, egy helyben vagyonos pillér édes testvéré, aki nemcsak a rokoni szeretetről felelkezik meg az éhezéssel szemben, hanem még annak tulajdonát képező csekély ingatlan is sajátjait használja. — Felhívjuk a hatóság figyelmét, a melynek a szegényülj rendzése hatáskörébe tartozik, hogy azt a lelketlen testvérét kellő módon kötelességének teljesítésére figyelmeztesse.

— Járvány. Alsó-Lendván a difteritiz uralkodik oly mervben, hogy már számos halálos fordult elő. — Valószínű, hogy a járvány megszüntetig az iskolákat nem fogják megnyitni.

— Pótadót nem ismerő város. Talán nem is Magyarországon van! Hiszen itt alig van pótadó nélkül szükségleteit fedező város. Mégis ilyen Vinga, temesmegyei város. Erdemes felismerni hogy a város a pótadónak meg mire nem ismeri a mult évi zárszámadások szerint ugyanis a házi pénztár bevétele 146.250 frt 25 kr., kiadása 143.843 frt 17 kr. volt és így pénzkészlete 2046 frt 08 kr. A város az ingatlanai után 50 ezer forint évi jövedelmet hoz. A kezeleté alatt elő alakok jól gyümölcsöznek. Házartása miatt irigylese méltó város.

— Hírek Zarából. Dr. Wassits Gyula, ország képviselő f. hó 8- és 9-én tartotta beszámoló beszédét Parlakon és Csáktornyan. — Zala-Egyesület 1895. évi bevétele 56004 frt, kiadása 91045 frt, a hiány 34902 frt, a közösgéjé pedig 70 szazalek lesz. — Sümeg város jöv. évi bevétele 13240 frt, kiadása 19380 frt, a közösgéjé pótadó pedig 33 szazalek lesz. — Nagy-Kanisán, Csáktornyan és Alsó-Lendván a hó 20, 19 és 18-an lötenyvesztési jutalmakat fogtak kosztani az 1-1¹/₂ éves c-ikők tulajdonosai közt. E. A.

— Négyezer forint az erekek zánakmánya. A pozsonymegyei Szmolauony egy vagonos parasztagda masfél év óta titírelmetlenül varta hogy szomszédja birtokát elárverezze. Ő is készült hitealtal s hogy a pénz mindig kezele legyen, mintegy 4 ezer forint tett ki a takarékból s a bankoktól egy szekrény első fiókjába zarta. A kulcsot magánál hordta s mivel pénzet biztonságban vélte: hát nem is nézett utána. Elkerkezett az árverés napja, a nemes gazda kinyitja a ládát s a rümléteben majd hanyatt esik, amiód vagonja helyett egy halom papírforgacsot talál! A 4 ezer forint az erekek liszté örölte.

— Öreg házaspár szerelmi drámája. Pozsonyban egy 70 éves asszony, Ficsen Anna szerelemfölből üngyiköl letti. A mátróna már napok óta bankodott és pörölt 75 éves férjével, aki egy fiatal leánya velete szemét. A vartelek utca 14. számú ház lakói ropogtál jól mulattak az öreg házaspár s komédiáján s nem is sejtették, hogy tragédia lesz a végé. A szerelemfölből asszony kétségbeesésből bizarkozott a fas kamrába s ott egy gerendára felakasztotta magát. Mire megtalálták, már halott volt. A házaspár igen jómodú volt.

— Vasúti katasztrófa Páris-Köln között. Az északi vasút Appilly állomáson 9-én délután 2 órakor nagy vasúti szerencsétlenség történt. A Párisból Brüsszel-Köln-féle tartó gyorsvonat egy tolató lokomotívval egy lejtős pályán, tehát ott, hol a gyorsvonat legsebesebben haladt, összedőlt. Decara a vonatvezető lélekjeletlennek, melylyel azonnal ellengőzt adott, az összedőlés borszató volt. Nemcsak a lokomotívok, hanem a gyorsvonat 3 első vagonja is teljesen szétrobbantott. A következő perzenben segélykiáltások hallatszóltak minden oldalról. Ezt a jelenetet toll nem írhatja le. Az állomásfőnök is meghalt. Az áldozatok száma igen tekintélyes. 5 halott és 25 sebesült találtak.

— Kolerajárvány idején igen előnyös, ha mindenki utbaigazítást szerez magának a kolera mivoltáról, annak elnyomásáról és a törvényes szabályrend-letekről; ebből megnyugtat merit, hogy létezik óvász a kolera ellen és hogy egy bizonyos mértékig minden egyes ember maga is képes önk-megvédelmére s-mellett megbetegedéstől óvakodni. Legelőször sorban őrizkedjünk emésztési akadályokról és főleg hasmuntól. Az egészséges emésztés biztosításhoz magunknak megtehetőes ételmóddal, nehezen emészthető ételektől óvakodás

és más az emésztésre káros hatással levő lényező által, továbbá ha gyomormeghűléstől őrizkedünk. — Az egészséges megemésztést az ismert Brady C-féle Máriaeceli gyomorcsépek — melyek a gyomorra ingerlekeny és erősítő hatással vannak — nagyban elősegítik. — A Máriaeceli gyomorcsépek emésztési nehézségek-és szorulóskorú mindkét jónak bizonyultak és rögtön megtegedésenként sok év óta a családok legkedveltebb háziészere közé sorakoztak. — Kapható a gyógyszertárakban palczokokban (ezek a Brady C. aláírással kell, hogy elátva legyenek) használati utatitással 40 kr. és 70 kr-ért.

— Érdekes közgyűlés. E napokban tartatott meg a gróf Esterházy Géza-féle Csongor részvénytársaság évi közgyűlése. Mikor a közgyűlést véget ért, az igazgatóság meghívta a részvényeseket a gyár és pinchezhelyiségek megtekintésére. Kiváncsi érdeklődéssel halgatta a csupa előelő kereskedőkből álló vendégcsoport a vezérigazgató magyarázatait: miként destillálódik meg uton a jófajta bor cognacra, mint erősödik ízben, utromában hovatovább való pihenése alatt stb. stb. Mikor aztán meglátták a részvényesek az óriási hordókkal telt pinchezraktárakat, a hol érték szerint külön-külön fekszenek az egy és többesillagos cognacok, mikor megköstöltették a hordók illatos, zamatos tartalmát, tisztelettel tekintettek a drága tartalmú rejtő hordóriszokon végig (nemelyik 8000 és 9000 liter tartalmú) és mintegy vezényezőre hangzóttól az éjlen, melyet visszhangoztatott a részvényeseknek a borpinczében kóstológtal csoportja. — Késő délután volt már, mikor a részvényesek bizalomteljes telkes hangulatban a gyárból távoztak.

Vegyes rövid hírek.

A megyéből. A közgyűj ut templom legközelebb fel fog szenteltetni. — A pinkafői férfialagylet a bécsi S-mefelédő-dalgyűjé látogatása alkalmából a hó 8-án sikerült dalosünnepélyt rendezett. — A szentgyóthárdi közm. egyelet alapszabályait jóváhagyás végett bejeleztették. — A f. hó őszén a kormány f. év. javaslatot fog előterjeszteni a rohonazi várkastély megvásárlása s tőbolydáv leendő átalakítása tárgyában. A rohonazi tőbolyda 400 btegy számára lesz berendezve. — Lük András 17 éves királykészi lakós földmérés következtében agyonnyomatott. — A szentgyóthárdi újonkaköltő szakközgárbán a hatóság beszüntelte az üzemét, miután a szakkészítést használó viz a közegészség követelményeinek meg nem felelt.

A hazából. A szerb király baranyavári dr. Ullmann Pal budapesti ügyvédet, székes-fővárosi bizottsági tagot és szerb kir. alkonzult budapesti szerb kir. konzulnak nevezte ki. — A magyar átdalomsz takarékpénztárban már nap előtt rájöttek, hogy az egyik vasszekrényből egy csomag, mely 61000 fitnyit értekpárt tartalmazott, nyomtalanul eltűnt. A tett felelőse sikerült a tolvaj Csadó Sándor hivatalosok szemlyében kinyomozni. — Hivatalos jelentések szerint a kolra-Lembergenben is fellépett meg pedig a király oda-érkezése napján, szept. 7-én, amikor egygymsután 8-an bejellegetek meg s 4-en multak ki.

A külföldről. Berlinben egy csodagyermeket hantogatók nyilvánosan. Nincs több 2 évesnél s maris olvas. Mikor egy éves volt, beszélni kezdett s csakúmar megkérvtta, hogy mondjak meg neki, mit jelentenek a képségeknyekben az illusztrációk ama nyomatott betűk. — Husz ember vízföfűt a hó 3-án Londonban, a Lancashire öbölben. Egy vitorlás hajó kirandulást tettek s egy hirtelen támadt szelroham fölfordította a hajót. A rajta állók valamennyien ott lettek haláluk. — Az Eiffel-tornyot a „Harald” jelentése szerint a baltimori-i kiállítás alapítói megvettek. — Kingstornban, Haiti szigetén, a mult héten 7 uri embert lötek agyva. Rézt vettek egy összeakévesben, mely az elnök ő élete ellen irányult. Azért rövid uton bántak el velük. Most a szigetben nagy az igazgatóság, a nép lázong s az elnök méltán fél összeszűkűvektől.

Cognac-iparunk haladása.

Köves áruc ikkben emelkedett a fogyasztás oly nagy mértékben nálunk, mint a cognacban. S miként a magyar ipar minden modern czikkre úgygyólván rá vette magát, ugy nekünk a cognac-termelésnek és aranylag rövid idő alatt e czikkben is óriási verseny fejlődött ki.

Ez a verseny nem mindig a legutisabb eszközökkel dolgozott az egyik-másik előtérbe nyomul csegré — ha lehetett volna — minden rozszat ráfogott volna.

Ett talva, bizonyos kíváncsisággal fogadtam el egyik régi nagybecsű barátom meghívását, hogy a Gróf Esterházy-féle cognacgyár részvénytársaság telepét tekintsem meg.

Az első, a miről az alkalmom meggyőződtem, az — amit a nagy köösűség bizonyára nem tud — hogy a társaság részvényei (3200 darab 100 forintos = 640.000 korona teljesen befizetett rő zrény) a legelőkelőbb kereskedők kezai között

van. Olyanok kezében, akik a legvalószínűbb intézkedések szerint szerepelnek a kikérek kereskedelmi ügyekben nálunk döntő szavazóknak.

Ebből még több bizalmat merítve, megtekintettem a termelés magát, mely ugyanazon rendszer szerint történik, a melyet a Csongrád városbéli legelő gyárak követnek. — A kezelés tisztasága semmi kétséget sem hagy fenn s a termelés jelentékeny aránya biztosított arra nézve, hogy a nagy kereslet mellett is jókorra mennyiség marad meg mint ó-cognac, mely az évek számaival tudvalegőleg értékben folyvást növekedik.

A termelés arányai is nagybiztosíték. Egy külön borpince a társaság feldolgozásra kerülő jó minőségű borainak nagy mennyiségét foglalja magában, oly mennyiséget, melyhez hasonlólt kevés előkelő bortermelő tud ma a fővárosban felmutatni. A termelt kész cognac egy külön nagy-szalagos pinceben van, melynek 10-14 egész 80 hektoliter tartalmazó hordói az 1—4 csillagos s ehhez képest minőségben folyvást javuló italt foglalják magukban, három nagy hajó s ezek mellékfolyosói telve vannak ilyen hordókkal, melyek számoza és felcillagozva rejtik magukban a jó, jobb, legjobb és legelső minőségű árut, a miből önként következik, hogy a jó a legelső fokozat, mely ezekre ráillik. S a ki ebben kételkedne, annak kérelmére megnyitlik bármely önként kiszemelhető hordó nagy vagy apró csapja s a gyönyörű italt megkezelése után érvényesül a a meggyőződés, hogy a társaság és cognacjával a versenyképesség igen magas fokára emelte nálunk a cognacgyártást.

Bizonyosság erre nézve a társaság főkönyve, mely első sorban igazolja, hogy a főváros és az ország legelőkelőbb kereskedői tartoznak állandó megrendelői közé, mert az egyes tételek szerint a megrendelések gyakorta ismétlődnek; ami kétségtelen jele annak, hogy a kereskedők és a fogyasztók közönség igényei ki lettek elégítve és bizalma a szép iránt folyton ébren marad. Másodszorban látjuk, hogy a külföld is igen jelentékeny fogyasztója a társulat cognacjának és általában, hogy az napról-napra nagyobb tért hódít itthon is, a külföldön is.

Erdelköttem még a társaságnál dívó ellenőrzés módja iránt. S itt oly rendszer meghonosítását láttam, a melyet bátran ajánlhatni minden előkelőbb ipartelepnek. Van itt egy napi jelentési rendszer, mely minden nap számot ad az ellenőrző bizottságnak arról, hogy mennyi cognac-ot termeltek aznap, mennyit tesz az ószámlázott hordókból és palackokból, mennyi adatként az aznap és az egész évben az illető napig, kiktől és mennyi pénz folyt be, mennyi az adósk számlája, mennyi a napi költség és az ószámlázás az illető napig, hogy áll a hordószámla, az üvegszámla, mennyi áru küldetett szét aznap és kiknek stb., szóval egy tüzetes áttekintés az üzleti élet minden apró mozzanatáról, úgy hogy minden perczen tisztán áll a társaság kereskedelmi formája, üzleti eredménye és értéke. Ez is a mellett szól, hogy szolid kezében van s megbízható vezetés alatt áll az intézet, melynek nemcsak belső tevékenysége s üzleti eljárása, hanem termelvényeinek jeles minősége és elismert, mindig emelkedő versenyképessége méltán kelt bizalmat a közönség legtagabb körében az ország határain belül és kívül egyaránt. *Egyetértés.*

Közgazdaság

— „The Gresham” életbiztosító-társaság Londonban. E társulat az 45. évi jelenléte, mely az 1893. december 31-én befejezett üzletéről szól és a részvényesek 1894 évi június 7-én tartott rendes közgyűlése előterjesztett, rendelkezésünkre állván, következő főpontjait közli. Az 1893-ik évben a társasághoz 10,922 — egész életre és vegyes biztosításra szóló — ajánlat nyújtott be 9633 kötvény 73-023 675 korona tökésszegről lett kiállítva. A díjbevételek, levonva a visszbiztosításért fizetett összeget, korona 18,725.477 60 fillérre rугtak, mely összegben a korona 2,709.990-21 fillért tevő első évi díjak bennfoglaltak. A kamatszámola mérlege a lefolyó üzleti évben korona 5,216.671-15 fillért tett ki és a társaság jövedelmét a díjbevételekkel együtt korona 23,942.148 75 fillérre emelte. A társaság az elmúlt évben korona 8 952,871-04 fillért utalványozott oly kövtelesek alapján melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek. Lejárt kibiztosítási és vegyes biztosítási-óra kor. 1,881.966-46 fillért, visszaszámla-óra korona 1,390.593 85 fillért fizetett ki a társaság az elmúlt évben. A biztosítási és járadékalapok a lefolyó üzleti évben korona 6,251.534 79 fillérrel gyarapodtak. Az aktívák főösszege 1893. december 31-én korona 131,435.657-19 fillérre rугtak. Tők-b-foktetések: korona 49,425-52 fillér angol állami papirokban, korona 401,616 77 indiai és gyarmati krumányok értékeiben, korona 25,428.802 40 fillér idegen államok értékpapírjaiban, koros 1,211 343 33 fillér vasuti részvények, elsőbbségek és garantáltak 60 millió 429 ezer 471 korona és 14 fillér vasuti és egyéb kölcsönkötvényekben, korona 17,542.371-15 fillér a társaság ingatlanaiiban (ezek között vannak a társaság budapesti és bécsi háza),

korona 5,141 681-04 fillér jelzőalokokban és korona 21,130 945 84 fillér különböző értékekben. — Ezen Magyarországon 31 év óta működő előkelő biztosító társaság oly tekintélyvel vagyomnal bír Magyarországon, hogy az a leguzszenőbb igényeknek is megfelel és így teljes bizalmat érdemel.

Irodalom.

— Az egyházpólitikai kérdések s az azok nyomán támadt országos mozgalom valódi próbuköre lettek a napisajtó elvhitéséimék. Különösen a fővárosi sajtó volt erősen kísértesnek ki-terés és egyes pártok és szövetkezetek részéről óriási összegeket áldoztak, hogy egyes lapokat eredeti irányukból elterítsenek. — Az elvek-eke erebeterejéből elődnyesen válik ki régi, jó hírenek megfelelően hazánk legnagyobb lapja, az „Egyetértés”, mely elismerésre méltó önzetlenséggel, táradhatlan buzgalommal s a legnagyobb erélyel küzdött és küzd az egyházpólitikai kérdések liberális szemellenvaló megoldása érdekében. Küzd azért, mert ezek az elvek a függetlenségi és 48-as párt egy főprogramját képezik s az Egyetértés nemcsak vallja, hanem mindenkori tényleg követi is ezeket az elveket, melyeknek meghá-misítását nem tűri. Ha nem így tenné, nem is volna méltó arra, hogy tovább is az ország legelső lapjának tekintessék. Erre a czimre az Egyetértés külföldben is rászolgál, nemcsak tartalmának gazdagsága és változatossága, hanem annak föl-tenés megbízhatósága s ama valódi hazfi-as szem-ellen állal is, amely országosan népszerű, magvas vezércikkait átlenگی, a melyekről kitudódomány hogy Magyarországon legelső publicistáinak és pólitikusainak tollából kerülnek ki. Közledvén az előfizetési idószak, nem mulasztatjuk el a közönség figyelmét az Egyetértés elvszólár, hazafi-as magyartartására felhívni, azzal a megjegyzéssel, hogy az Egyetértés kiadóhivatala készséggel küld kivanatra mutatványszámokat, melyekből meg lehet győződni a magyar világlapnak valóban minden felőlőleg előkelő színvonalon álló tartalmáról. Hogy erről némi fogalmat nyujtsunk, csak azt említjük fel, hogy az Egyetértés állandó rovatai a megszokott pólitikai és napi híreken kívül fel-ölelik a nyilvános élet minden kérdését. A társadalom napirenden levő kérdései, a tanügy, az irodalom, a művészet, a mezőgazdaság, a kereskedelem, az ipar, a közegészségügy, szóval minden, a mi az olvasóra nézve csak érdekel bírhat, kellő méltatást és bő teret talál az „Egyetértés” terjedelmes hasábjain. A szórakozató olvasmányra különös súlyt helyez az Egyetértés és változatos tárcza-rovatában s bő regényközlés-ményében annyi olvasni valót nyujt, mint egyetlen más lap sem, mert ez csak az Egyetértés óriási terjedelme mellett lehetséges. Végül em hgyhatjuk felmélités nélkül az „Egyetértés” mintaszerű országgyűlési tudósításait, melyekben minden szónok pártállására való tekintet nélkül kellő és pártatlan méltatást talál, úgy hogy az Egyetértés s tudósításai mindenkor legelhőbb képet nyujtják a képviselőház üléseinek. Érdeklődők kedvéért még azt is megjegyezzük, hogy az Egyetértés előfizetési ára negydedrve 5 frt.

— Pesti Hirlap. Az újságcsinálás egyik főfeladata: a közönség helyes, gyors és pontos értesítése. Még száz éve sincs annak, hogy a magyar sajtó csak a Bácsbóllt kapott legmagasabb engedéllyel vehett tudomást a külföld eseményeiről, így is csak hetek múlva. Ma huszonnegy óra sem mulhat el, hogy a közönség ne értesítsük nemcsak hazánk, hanem az egész világ nevezetesen

sebb eseményeiről. Távirat, telefon, éber levelező a világ mind a négy tájkérről s az ország minden népesebb pontjáról hírt adnak mindarról, a mi igényt tarthat a művelt ember érdeklődésére. Tudósításaink e rengetegből kiválogatják s megrostálják, ügyesen és tetszőleg feldolgozzák az, ami a közönségre nézve szükséges, hasznos és érdekes: ebben a Budapesti Hirlap jennállása óta eddig utól nem ért példaadással járt előt, mert szerke-zettségünket az a meggyőződés vezette munkálkodni, hogy a közönség semmit sem várhat el annyira új aztól, mint azt, hogy pontosan, megbízhatóan és lelkiismeretesen legyen tájékoztatva. — Ka a közönség igazi anyagi és közelművelődési érdeke, az a mi szurnaliztikus fejlődési irányja. Ott pedig, nevezetesen azokban a rovatokban, a hol magának a Budapesti Hirlapnak a véleménye, ítelete, irányja, karaktere, egy szóval egyénisége nyilvánul meg, tizenegy évi tűzpróba után már mindenké tudja, hogy mit várhat a Budapesti Hirlap-tól. Az előfizetési feltételek a következők: egy hónapra 1 frt 20 kr.; negyed évre 3 frt 50 kr.; félévre 7 frt; egész évre 14 forint. Vidékről legelőszérubb a postabizonylaton való előfizetés. Cím: Budapesti Hirlap kiadóhivatala Budapest, VIII. kerület, Rókk Szárad-utca 4. szám és József-körút 5. szám.

A legelőszőbb képes hírszági lap a „Tanuló Lapja” legújabb száma gazdag és változatos tartalommal jelent meg. Rovid fősvi jennállása után igazi költészmű lett ez a gymnasiumok, reáliskolák, polgári iskolák és egyéb középiskolák tanuló hírszága. Szerkesztője, Dr. Rupp Kornél, fogymásimani tanár ritka paedagogiai tapasztalvalóban el is isáította a helyes közéletet, hogy egyfelől komoly, tanúságos, ész- és jellemképző, másfelől kevelés, érdekes, szórakozató lapot adjon az ifjúság kezébe, mely már kint az „Egyetértés” és a „Kis Lap” gárdájából. Melegben ajánljuk a szülők és tanítók figyelmébe. Ára negyedevetesen CSAK 60 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Imre-utca 9. szám, ahonnan mutatványszámok kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldetnek.

A nap és éj hossza.				Piaczi árak:	
Szept.	A nap		A hold		Buza — 5 40 5.50
	kel	nyug szik	kel	nyug szik	
16.	5 15	6 07	4 10	11 26	Árpa — 5. — 6. —
17.	5 16	6 05	4 41	regg.	Rozs 4. — 4.30
18.	5 48	6 02	5 05	0 36	Zab — 5 30 0. —
19.	5 19	6 0	5 23	1 48	Háplina 0. — 0. —
20.	5 21	5 58	5 39	3 0	Lennag 10. — —
21.	5 22	5 56	5 52	4 12	Kukorica — 6. —
22.	5 23	5 54	6 06	5 22	Köles — — 4.50

Budapesti gabonárak.	
Buza	métermázsáuként 6 60 frttól 6 85 forintig
Rozs	5. — 5.05
Árpa	5.30 — 5.60
Zab	5 80 — 6 15
Tengeri	0. — 0. —
Köles	0. — 0. —

N y i l t t é r .
E rovat alatt közlőtekért nem felelős a szerk.

Henneberg K. (es. kir. udvari szállító) selyemgyára Zárthelyben, prítáit megrendelőinek lakására közvetlenül szállít: felelet, fehér és szines selyemszöveteket, méterenként 45 króll 11 frt 65 krig postabér és vámentesesen, sima, csikos, kokozottak és mintázottak, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták pósta-fordulóval küldetnek. Svajczka címzett levelekre 10 krós és levelezőlapokra 5 krós bérletet ragasztandó. 1

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házában VI., Váci-körút 57^a sz.

K Ü H N E E D E

gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében felülmulhatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

sorvetőgépeit leszállított áron.

Hegyes, hullámos terőltre „MOSONI DRILL” legújabb, legegyszerűbb sorvetőt.
Sack-fele ekék, két és többvasú ekék. Laacke-fele szántóföldhoronak 12-fele nagyságban.
Laacke-fele kedvelt réiboronak. Rosták. Konkolyozók. Kitűnő szelelő magtár-rosta (33 frt), meglegő munkaképesség.

VENTZKY-fele FÜLLESTÖK.
Szecska-és répavágók stb.
Árjegyzékek bérmentve.

**Fő r a k t á r :
BUDAPEST, 1894.
augusztus 1-től
saját ház
VI., Váci-körút 57^a**

